

20 ГОДИНИ

БЪЛГАРСКИ ЦЕНТЪР
ЗА НЕСТОПАНСКО
ПРАВО

ОСНОВНИТЕ НИ УСПЕХИ

»»» **Подобрихме средата за граждански организации и за гражданското участие в по-общ план**

Успяхме да повлияем за **промените в над 20 закона** и групи нормативни и стратегически документи, които имат значение за гражданските организации. Най-важните от тях са:

»» **Закон за мерките срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма (ЗМИП)**, изменен през 2018 г. - с промените през 2018 г. се облекчи административната тежест върху ЮЛНЦ като задължени лица по ЗМИП и ЗМФТ;

»» Конвенция за правата на хората с увреждания, ратифицирана през 2012 г., последващо приетата **Концепция за промяна на парадигмата за дееспособността на хората с уврежданията и Закон за хората с увреждания**, изменен през 2018 г. - с новата регламентация се даде възможност хората с увреждания лично да упражняват правата си и да имат гарантиран достъп до съд;

»» **Закон за юридическите лица с нестопанска цел (ЗЮЛНЦ)**, изменен и допълнен през 2006 и 2016 г. - с промените през 2016 г. регистрацията на ЮЛНЦ се прехвърли към Агенция по вписванията и държавата пое официален ангажимент да има последователна политика за развитие на гражданския сектор чрез приемане на *Стратегия за развитие на гражданските организации и създаване на Съвет за развитие на гражданското общество* и на *Фонд за подкрепа на граждански инициативи*;

»» **Пакет от данъчни облекчения за ЮЛНЦ** и техните гарители, приети през 2001, 2007, 2008 и 2012 г.;

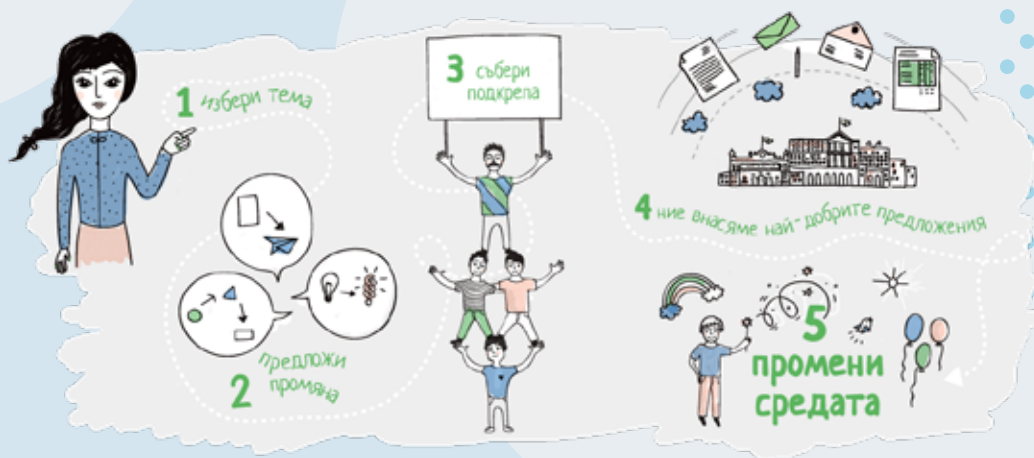
»» **Закон за социалното подпомагане и Правилника за прилагането му**, изменени през 2002 и 2003 г., и Закон за социалните услуги, приет през 2018 г. - промените в социалното законодателство позволиха на ЮЛНЦ да са доставчик на социални услуги и да участват в развитието на социалната система в България;

»» **Закон за нормативните актове (ЗНА), изменен през 2016 г.** - с промените се удължи срокът за провеждане на обществени консултации от 14 на 30 дни, въведе се изискването за предварителна и последваща оценка на въздействието на акта, въведе се и задължението за мотивиран отговор на постъпилите от гражданите и организациите предложения в рамките на консултацията;

»» **Споразумение между Столична община и над 30 организации**, работещи в социална сфера, процедура за включване на граждански организации в органите и дейностите по защита от бедствия в община Монтана - изготвихме конкретни механизми за взаимодействие между НПО и местна власт;

»» Други специални законови и подзаконови нормативни актове, засягащи **действието на НПО** - включихме се в над **35 работни групи** към МТСП, МП, МВНР, МОН и други.

»» **Наредба с минимални стандарти за провеждане на обществените консултации** на местно ниво в Столична община, **в община Ловеч** и в други общини;

По пътя на постигането на тези успехи не бяхме сами. Създадохме пространството **Гласът ни** и проведохме редица кампании за събиране на предложения от гражданите по различни обществено значими теми.

»» **Подобрихме капацитета на гражданските организации**

- » **Предоставихме консултации и подкрепа на повече от 5700 граждани и организации;**
- » **Обучихме над 1000 организации с представители в над 300 обучения за развиване на капацитета на граждански организации;**
- » **Развихме знанията и уменията на над 200 участници в 9-те издания на Лятното училище за НПО;**
- » **Привлякохме над 120 доброволци в подкрепа на граждански организации;**

» **Темите, по които обучавахме, бяха най-разнообразни и със силен практически фокус:**

изисквания за регистрация и пререгистрация на ЮЛНЦ, данъчно облагане, застъпничество, набиране на средства, създаване и управление на свързана с мисията стопанска дейност, защита на лични данни, прилагане на изискванията като задължени лица по ЗМИП и ЗМФТ, възлагане на социални услуги, публично-частни партньорства, комуника-

ция и работа с медии, писане на становища, организиране на пилотни програми, защита на детски права, права на хора с увреждания и други.

»» Учиме организациите да бъдат финансово устойчиви и независими

- ▶ Подготвихме над 100 анализа и предложения за промени, най-важните сред които бяха **анализите** за данъчните режими в България и други страни, публикациите **“Финансово управление на НПО, Въпроси и отговори, 2015 г.”** и **“Стопанска дейност на ЮЛНЦ, Въпроси и отговори, 2011 г.”**, анализа **“Какво и как финансира държавата, прилагане на режима на държавните помощи”, изследванията** на дарителската култура в България и практиките в чужбина и др.;
- ▶ От 2012 г. ежегодно подготвяме **Индекса за устойчивост на гражданските организации в България**;
- ▶ Подкрепихме процеса на създаване на единствения по рода си **Клуб на фъндреърите в България**, който вече 4 години е платформата на професионалистите по фондонабиране в България и стартира една от най-вдъхновяващите секторни кампании по набиране на средства **България дарява**;
- ▶ В продължение на няколко години подкрепяхме **фондации, сдружения и читалища с малки грантове**, които да им послужат за организиране на кампании за набиране на средства от индивидуални и корпоративни дарители;
- ▶ Заедно с нашите партньори от **Vivasom създадохме програма Регионален грант**, чието седмо издание открихме в края на 2021 г. За тези години компанията предостави **382 420 лв.** за 82 проектни идеи на 77 граждански организации.

Програмата в цифри:

Ключово значение за постигането на този успех имаше програмата ни **“Предприемачество за нестопански организации”**, която се превърна в една от най-успешните ни с вече 10 издания. С над 180 граждански организации, преминали през над 1500 часа обучения и менторство в програмата ни за предприемачество, и с повече от 35 бизнес начинания, които подкрепихме финансово с над 300 000 лева инвестиции, в годините се превърнахме в **двигатели** на важния процес по създаване на все по-независими и финансово устойчиви организации. Тази Програма ни дава примери, които са **най-силните аргументи пред държавата** защо имаме нужда от насърчаваща политика за развитие на социалното предприемачество.

- **Една онлайн платформа за продукти и услуги с кауза - www.DarPazar.bg - обединяваща общност от 34 социални предприятия, които активно развиват предприемаческа дейност;**
- **Над 100 създадени нови работни места, включително и за хора от уязвими групи;**
- **Над 1500 привлечени нови бизнес клиенти.**

- **Един документален филм: “Социално предприемачество или бизнес с мисия”;**
- **Над 300 привлечени доброволци за дейността на социалните предприятия;**
- **Над 500 човека, ползващи се пряко от дейността на социалните предприятия, преминали през Програмата;**

Преди 10 години, в началото на програмата, чувахме реплики като: „Това не е за нас“ и „Ние ако можехме да бъдем предприемачи, нямаше да работим в граждански организации и да се посвещаваме на каузи“. **Отне много енергия да убеждаваме, че това е само един груг начин, по който да постигаме мисиите си чрез реални резултати - по-близки и видими на ежедневни ниво за хората, а така и да привлечем съмишленици и да разказваме своите истории.**

Днес, чуваме реплики като: „Никога не съм си представяла, че ще стигнем толкова далеч, че ще бъдем толкова успешни и че така ще сме много по-помагачи на хората, заради които съществуваме“ и „Трудно е много, но е и много възнамощащо, защото малко по малко виждаш, че ставаш зависим само от себе си, нещата са в твоя контрол и това е свобода. Свобода да правиш избор и да знаеш, че ти си двигателят на промяната и я постигаш – малко по малко, сега на момента.“

ГРАЖДАНСКИ
БУДИЛНИК

2021

»» Достигнахме до нови аудитории от и извън НПО сектора и увеличихме кръга си от съмишленици

Започнахме различни инициативи, в които дискутирахме, експериментирахме и практикувахме упражняване на граждански права с различни аудитории:

- ▶ През 2010 г. заедно с Фондация ПАЦЕП създадохме първия по рода си **Информационен портал за НПО** в България, който е най-голямата платформа и медиен канал на гражданските организации;
- ▶ Създадохме **чатбот с Viber**, посветен на правото на сдружаване, мирни събрания и дигиталната демокрация – с над **2500 абонати**;
- ▶ Заедно с колеги журналисти създадохме над **40 видео продукта**, които разказват за дейността на НПО;
- ▶ Разказахме само за последната една година над **100 истории** на граждански организации, четени в различни онлайн медии и социални мрежи;
- ▶ Създадохме **2 хъба с повече от 280 студенти и младежи** и вече 4 години подкрепяме единствената **Правна клиника за дееспособност и равно участие**;
- ▶ Поставихме **7 изложби** на открито на централни локации, които бяха разгледани от граждани и гости на София;
- ▶ Организирахме над **15 фестивали, базари, шествия и събития на открито** с най-разнообразна публика;
- ▶ Създадохме **творческия конкурс Граждански будилник**. За четири години привлякохме над **360 автори** на фотографии, илюстрации и текстове, които говорят за правото на сдружаване, правото на мирни събрания и свободата на словото;
- ▶ Само през 2020 г. достигнахме до над **700 000 човека** в социалните мрежи;
- ▶ През тези **20 години затвърдихме партньорството си с 6 големи компании и организации**, създадохме и нови партньорства.

Благодарим Ви!